

Farklı Kentsel Dokuların Toplanma Alanı Olanığı Açısından Değerlendirilmesi: İzmir Narlıdere Örneği

The Evaluation of Different Urban Areas Regarding Potential Gathering Areas: The Case of Narlıdere District (Izmir)

DOI: <http://dx.doi.org/10.18560/cukurova.1138>

Hayat ZENGİN ÇELİK,, Hilmi Evren ERDİN , Burcu SILAYDIN AYDIN , Nur Sinem PARTİGÖÇ

Özet

Ülkemiz kentleşme deneyimi farklı etkiler ortaya çıkaran dönemsel gelişmelerin ürünüdür. 1950'li yıllardan itibaren güçlü bir kentleşme baskısı altında ve ağırlıklı göç ve gecekondulaşmanın etkisi ile gelişim göstermiş kentler, sermaye birikim süreçlerindeki değişim ve bu bağlamda değişen kentsel politikalara bağlı olarak her dönem farklı bir mekânsal üretim biçimi aracılığıyla yapılanmıştır. Yaklaşık 60 yıllık süreçte kentlerin gündemine taşıdığı yeni sorunlarla birlikte, kentleri afet riskleri bağlamında ele alan yaklaşımlar ve kentlerin kırılabilirliğini ortaya koyan çalışmalar da yaygınlık kazanmıştır. Bu çalışma, kentlerin bugün karşı karşıya buldukları sorunları afet riskleri bağlamında ele almayı ve farklı kentsel doku özellikleri temelinde tartışmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, kaçak yapılaşmalarla ortaya çıkan plansız kentsel doku ile planlı olarak gelişmiş kent dokusunun karşılaştırmalı olarak ele alındığı çalışmada, olası bir deprem durumunda önemli bir araç olan toplanma alanlarının varlığı ve gereksinimler temelinde değerlendirmeler yapılmıştır. Doku çeşitliliği açısından çoklu seçenekler sunan Narlıdere İlçesi'nin çalışma alanı olarak seçildiği çalışmada CBS tabanlı mekânsal analiz yöntemleri kullanılmıştır. İlçenin farklı özellik gösteren bölgelerinde, kentsel doku niteliği ve yapılaşma biçimi, toplanma alanları açısından önemli bir potansiyel yaratan sosyal altyapı olanakları ile ilişkilendirilerek ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler

Toplanma Alanları, Kentsel Doku, Sosyal Altyapı Alanları, CBS, Narlıdere

Abstract

The urbanization process in our country has been experienced because of periodic developments with their different effects. Since 1950's, the cities have been developed according to the urbanization dynamics under the pressure strongly and the effects of migration facilities regarding squatter houses. Therefore, these cities have been reshaped through a different form of spatial production in each period depending on the change in capital accumulation process and urban policies. There exist varying factors in the basis of this physical structure of cities. These factors can be listed as: (a) apartment buildings based on the new legal developments related condominiums in the 1960's, (b) the new build-sell production model in the 1970's, (c) mass housing productions based on legalization laws for solving housing problems problem of low and middle income groups in 1980's and (d) the luxury and closed housing sites in 1990's. After the Marmara earthquake occurred in the year 1999, different researches about urban planning especially unhealthy formations have been emerged and also the new period called as "urban regeneration" has begun in the 2000's. Besides the new problems including these developments in each period in the agenda of the cities, new studies and approaches have gained popularity that reveal the fragility of the cities in the context of disaster risks. This study aims to discuss the problems facing cities today in the context of disaster risks and discuss them based on different urban pattern characteristics. As the study area, two different urban patterns are selected. First one has emerged as a result of unplanned urbanization and includes illegal settlements, while the second one has planned urban areas in consequence of planned urbanization. In this study, a comparative evaluation is aimed to realize between these two urban patterns in terms of a possible earthquake to minimize the losses and restore urban casual life rapidly for people. For this aim, Narlıdere district in Izmir city is selected as the study area. This district is located in the west part of the city and has

various urban patterns in the central area. The spatial analyses via GIS are used as the method of the study. Urbanistic characteristic and structure forms are evaluated with regarding to the social infrastructure areas as potential gathering areas. Finally, existing characteristics of each urban pattern in point of gathering areas are criticized detail with their positive and negative aspects.

Keywords

Gathering Areas, Urban Pattern, Social Infrastructure Areas, GIS, Narlıdere

References

- İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. (2013). Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP), Ankara.
- Balamir, M. (2007). Afet politikası, risk ve planlama. TMMOB Afet Sempozyumu (s. 31-43) içinde. Ankara: Mattek Matbaacılık Basım Yayım Tanıtım Tic..
- Çelik, H. Z., Aydın, M. B. S., Partigöç, N. S. ve Erdin, H. E. (2018). Deprem riskleri bağlamında toplanma alanlarının güvenlik kriterleri temelinde değerlendirilmesi: Bayraklı (İzmir) örneği. ISHAD 2018, 2nd International Symposium on Natural Hazards and Disaster Management, Sakarya.
- Erdin, H. E., Çelik, H. Z., Aydın, M. B. S., Özcan, N. S. (2019). Afet ve acil durumlar sonrası halkın toplanma alanlarına ilişkin kriterlerin belirlenmesi ve değerlendirme yönteminin oluşturulması: İzmir kenti örneği. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Ulusal Deprem Araştırma Programı GÜDÜMLÜ Projesi, Ankara.
- Erdin, H. E., Çelik, H. Z., Aydın, M. B. S., Özcan, N. S. ve Erdem, U. (2017). Afet yönetimi içerisinde kentsel mekan ihtiyacı ve kentsel arazi kullanımları. Zerrin T. K, Sancaktar, O. ve Kaya, S. İ. (Yay. haz.). Disiplinlerarası Afet Yönetimi Araştırmaları içinde (s.255-272). İzmir: Albi Yayınları.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)